

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyvnyomdája,
főter, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% engedély. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . . 1 ft
Hat óra . . . 2 ft
Kilenc óra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Gyula június 19. 1874.

A helybeli görög keleti egyház presbyteriuma ma egy hete igen fontos gyűlést tartott, s örömmel jegyezzük fel, hogy a presbyteriumban levő intelligentiának sikerült a populit meggyőzni s egy messze kiható, s eredményeiben bizonyára áldásos határozat hozatalra bírni. A közelebb elhunyt lelkészük helyére nem fognak senkit sem választani, hanem a lelkész teendőket az eddigi lelkészre ruhazzák, s a volt lelkész javadalmát képezett egy telek földet iskolai célokra fordítandják. Ez a határozat. S ki ez egyház viszonyai csak némileg is ismerős e határozatot természetesen, de egyszersmind nemes, de nehéz küzdelem eredményének fogja tekinteni. Természetesen, mert hisz ez egyház lelkész teendőit egy pap is elvégezheti, sőt egy synodusi határozat értelmében oly helyeken, hol a hívek száma a 2000-et nem haladja felül, ha előbb két lelkész volt is, az egyik lelkész állomás üresedésével a megmaradt lelkész fogja a teendőket végezni, vagyis a megüresült állomás reducandó. És nálunk ez az eset forog fenn. De továbbá ez egyház iskolái oly elhagyott állapotban vannak, s a tanköteles gyermekek számával semmi arányban sem állanak, hogy ha a presbyterium önszántából nem hozza is e határozatot, majd a

tanfelügyelő avatkozott volna a dolgba. Azonban mint mondók nehéz is volt e küzdelem, mivel mint kivétel nélkül városunkban mindenik felekezet egyház tanácsában az intelligens elem kisebbségben van, mennyi erőködés s mennyi fáradságba kerül pedig népünket valamely üdvös ügy részére megnyerni, azt közéletünk mindennapos jelenetei eléggé tanúsítják.

Mi részünkről melegen üdvözöljük az egyház tanács tagjait, s városunk jövőjének érdekében legnagyobb elismerésünkkal adózunk az indítványt határozattá emelt többségnek, mely nemes küzdelméért csak a jövőben nyeri ugyan jutalmát, de e jutalom biztos leend. s oly gyümölcsöző, mely a mai kisebbségnek is megnyugvást fog nyújtani az iránt, hogy a többség volt a helyes uton.

Két cél lesz elérve e határozat által; egyik, hogy a felekezet lelkészei illőbb, s a többi felekezetek lelkészeihez megközelítő dotatióban fog részesülni, másik s ez a fődolog, hogy lesz a felekezetnek oly alapja, melyből virágzó iskolát állíthat s tartthat fenn. — A megtörténtek után bizvást mondhatjuk: „Éljenek román testvéreink, kik a korral haladni akarnak és haladnak is.“

Gyulán, 1874. június 18.

A békésmegyei régész- és művelődéstörténelmi egyesület a mai napon megalakult. — Messze kiható, nagy reményekre jogosító egyesület ez, melynek hiányát éreztük eddig is, de ezután — a fejlődés és haladás napjaiban még érzékenyebben nélkülöztük volna. Hogy csakugyan korszerű, csakugyan életrevaló- és szükségesnek bizonyult be ez egyesület alakítása, annak legmeggyőzőbb bizonyossága lehet azon nagymérvű pártolás, a melylyel fogadtatott, s megyénk legkiválóbb tehetségeinek azon egyesülése, melylyel az alakuló gyűlésen találkoztunk, minőre alig jogosíthatunk volna fél bennünket a legvére-esebb remények is.

Göndöcs Benedek apát és lelkész ur, — ki ezen ügy körül oly lelkesen és nemes buzgalommal fáradozott, hogy az egyesület megalakításának eszméje, annak kezdeményezése és megalakítása is, nagytitán nélkül egyedül neki köszönhető, miáltal eddig is bokros érdemeinek koszorujába egy újabb szép virágot fűzött, — szívélyesen üdvözölve az egybegyűlteket, s a gyűlés folyamára elnökül ugyancsak ő, jegyzőül Dr. Kovács István ur kérésére fel, erre az alapszabályok felolvasása következett, melyek némi változtatással lőnnek elfogadva, — mire a gyűlés kinyilatkozta, hogy az alapszabályok szerint a békésmegyei régész- és művelődéstörténelmi egyesület megalakult.

Erre a tisztakar betöltése következett. Göndöcs Benedek apát ur hosszan tartó lelkes éljenzések között elnökül megvá-

lasztatván, utána közfelkiáltással a tisztakar következőleg alakított meg:

Alelnök: nagytiszt. Haan Lajos csabai ev. lelkész úr; titkár: Zsilinszky Mihály szarvasi gymu. tanár ur; pénztárnok: Party Ferencz megyei főpénztárnok ur; tárlati igazgató: id. Mogyoróssy János ur; ügyész: Keller Imre ügyvéd ur. Igazgató választmányi tagok: Asztalos István békési szolgabíró, Beliczey István a békésmegyei gazd. egyesület elnöke, Beliczey Rezső országyűlési képviselő, Dobay János gyulai polgármester, Gremperger József gazdasz, Győry Vilmos orosházi ev. lelkész, Dr. Hajnal István Békés városának orvosa, Hajóssy Ottó megyei főjegyző, Horváth Sámuel tótkomlói ev. lelkész, Jancsovics István kiérdemült szarvasi ev. lelkész, Jancsovics Pál megyei alispán, Janó Sándor kir. ügyész, Kéry Kálmán dobozi helv. h. lelkész, Dr. Kovács István megyei törvényszéki bíró, Ormos János ügyvéd, Papp Mihály gyulai helv. h. lelkész, Péky Antal cz. kanonok, csabai rom kath. lelkész, Reök István gazdasz, Tatay János tótkomlói gyógyszerész, Tatár János szeghalmi helv. h. lelkész, Titius Pius minorita r. áldozár, gr. Wenckheim Frigyes, br. Wenckheim László.

Tiszteletbeli tagokul választottak: Ipolyi Arnold besztercebányai püspök, Horváth Mihály püspök, Ormos Zsigmond temesmegyei főispán, Pulszky Ágoston, Henszlmann Imre, Thaly Kálmán, Fraknói Vilmos, Rómer Flóris, Gedulyi Ferencz, Fábian Gábor. Ezek után az alapszabályok a minsteriumhoz felküldetni elhatároztatván, az ala-

TÁRCZA

A vidék rózsája.

Beszély.

(Egy szerelmes napló-töredékéből.)

Irta:

Miskey-Jugovics Béla.

(Folytatás.)

— Varrogat, varrogat ténsasszony? ... de csak áldott természetű van, — bizony én már nem látok ilyenkor egy őtést sem, hiába, gyengülnek a szemeim ...

— Mért nem használ a kisasszony pápaszemet, — szólalt bele a kemence melől az öreg ur, egész komolyan.

— Hogy tréfálódik a tekintetes ur ... majd eljön már annak is az ideje ... pedig, hej csak szépen tudtam slingelni valaha! magam slingeltem mind a huszonnégy párnahajamat ... egyik szebb mustra mint a másik. Emlékszem, három napig varrtam ki rá a negyvennyolcz gottis betűt ...

— Micsoda betű volt az kérem? szólalt meg Mariska, valószínűleg sohasem hallott még olyat.

— Góth betű, válaszolt rá Murányiné, miután tudta, hogy a kisasszony nem ismeri ennek más nevét.

— Persze góth betű, gottis betű, ugy szokták azt magyarul mondani lelkem, kezdé a kisasszony megint, mondom három napig varrtam rá ki a negyvennyolcz betűt.

— Há, Bé-t? kérde Jóska egész komolyan; mire Mariska elkezdett zsebkendőjébe köhészni, hogy csak ki ne törjön száján valahogy a nehezen elfojtott nevetés.

— Igenis azt ... vagy dehogyan azt, hisz tetszik tudni Fekete Borbálának hivatni; F. B.-t kérem, F. B.-t ...

— Ugy! ... igaz a, felelt Jóska egész ártatlan hangon, s aztán megint ajtatosan figyelt a kisasszonyra, ki ép oly jól tudta, mint Jóska maga, hogy őtet akarta sérteni, Hirhordó Borcsa gúnynevével, de hát csak egy nagyot nyelt, és a sértést hallgatagon zsebre téve, újra belefogott:

— Hanem újságot mondok kérem, még pedig érdekest ...

— Hááááááááááá! — az öreg ur ásitott az „érdekest újságra“ egy szörnyű nagyot; de a kisasszony legkevésbé sem hagyta konfundáltatni magát.

— Nagyszerű bálunk lesz a farsangon kérem, még csak Pestről is jönnek le rá fiatalok ...

A kis Tilla összerendezte e szókra, s hirtelen lekapta szemét.

Mariska jól látta ezt, s gondolta azt is: mit szeretne tudni most a kis Tilla, s csak is az ő kedvéért tett kérdést:

— Kondori Gusztáv is lejön? ...

— Kondori? ... ugyan hagyja el kérem azt a korhely lumpot, mit keresne itt az a bitang ...

A kis Tilla majd elsikoltotta magát, az öreg ur majd elharapta a pipacsutorát, Jóska pedig úgy ugrott fel, mint akit álmban képen vág valaki.

— Kisasszony, ez hazugság rágalom!

— Csss te! válogasd meg a szavakat! kiáltta rá apja, hiszen a kisasszony csak nem mondott igazat.

— Az az engedelmet kérek, én úgy hallottam, dadogá Borcsa kisasszony, nem

gondolva, hogy szándékos szavaival ilyen nagy revolutiót csinál.

— Kérem aláírtan találva van a vacsora, — e szavakkal lépett be a cseléd, — és Borcsa kisasszony jónak látta most az egyszer a vacsorát elengedve, odább állani.

— Jaj Istenem, de régen itt ülök, szinte el is feledtem magamat, hogyne, mikor olyan jó ízűm diskuráltunk ... ajánlom magamat, jóczakát kívánok! ... elengedte a máskor elmaradhatatlan csókukat is.

— Kati, kisérd haza a kisasszonyt lámpával, — szól a cselédhez a jószívű Murányiné, — ne hogy még valami baja essék az uton.

— Köszönöm drága ténsasszony, ne tessék, ne tessék, ugy is csak ide a kántor-rék megyek; — és azzal nagy sietve elrohant.

— Vigyen el a fergoteg! kiáltá Jóska, és gondolta magában az egész család, midőn az ebédlőbe ment.

VII.

— A „vidék rózsája“ hervad! — kezdék suttogni az irigyek itt-ott, s az irigyeknek szava megzafolhatlanul igaz volt most az egyszer.

A ki csak félévvel ezelőtt látta a kis Tillát, az is alig ismert volna most rá, annyira megváltozott e rövid idő alatt.

Láttatok-e a virágot, mely sötét pinczében napugár, harmat és éltető lég nélkül tenyész, máskor szinompában diszló kelyhét lehajtva, s szomoruan lecsüggesztve fonnyadt leveleit? — ehhez hasonlított legjobban a kis Tilla, midőn fejét lehajtva, ke-

zeit lecsüggesztve elmélázott néha órákig, szótalanul.

Mintha nem is élt volna már a világon, s az emberek között.

Arca megfogyott, és halavány volt mint a viasz, — finom orra majd nem az átlátszósiság megvékonyodott, szemai lázas fényben égtek, s meglátszottak már rajtuk ugyancsak azon kis véretek, melyek az álmatlan éjek, és gyakori sírások elmaradhatlan jelei.

Pedig az irigyeknek még sem volt igazok! — Leontine szép volt most is, szebb mint bármikor, csak hogy más alakban. Egy seraph arca volt ez, egy — a bánat által minden földiestől megtisztult eszménykép, égi alak. Azt mondják, a hattyú is haldoklása pillanatában a legszebb ...

Szülei, testvérei, jóakarói komolyan kezdtek aggodni a kis Tilla sorsa fölött. — Mennyire örültek volna, ha most is úgy durczáskodott volna, mint azelőtt, — ha úgy ellenkedett, faggatódott volna testvéreivel, — ha ártatlan pajkoskodásai felboszantották volna valamelyiket. De most engedékeny, odaadó, komoly volt, mint ha a lelkét el cserélte volna valaki.

Tudta mindenki, hogy mi lelta őt, s mi fáj neki, de nem szoltak erről, s lasanként kezdtek tisztelni a néma bánatot, mely a kis Tilla életét megmérgezte.

Az öreg ur ugyan tett egypárszor megjegyzést, hogy „kár epedni azért a csélcsap ragyás fozkóért, aki a mint látom, bizony egy pipa dohánnyt sem ér“; — Murányiné is mondott egyszer valami olyast, hogy „talán kár is volt Jósának úgy rátámadni Hirhordó Borcsára, mert hátha csakugyan

Mai számunkhoz egy negyed iv hirdetés — és előfizetési felhívás a „Békés“ 2-ik félévi folyamára — van mellékelve,

kulő gyűlés szétoszlott, s mi megvagyunk lelkünkben győződve, hogy ha mindazok, kik e gyűlésben részt vettek, és az egyletnek tagjai, tehetségük szorint igyekeznek az egyletnek javát előmozdítani, akkor e virágzó egylet Békésmegyének nemsokára dísz, büszkesége leend. S adja Isten, hogy úgy legyen.

M. J. B.

A meterről.

A meter rövid történelme.

A hajdanna köbvesztő korában már tudtak annyit, hogy földünk alakja nem lapos sík, — és földünk alakját gömbalakúnak lenni állították.

Ezen hitben több század hőmpölygött az örökké valóság ölébe, még a 17-ik században, Snellius hollandi csillagász kimutatta azt, hogy földünk alakja, — a gömb alakjától, bár csekély különbözettel, — de eltér. Ezen állítás nagy zavart szült az akkori tudós világban, — pedig ezen állítás később a 18-ik században több tudós — és utólagosan Lacaille csillagász által fényesen igazoltatott, — mert mathematicai pontossággal be lett bizonyítva, hogy földünk alakja nem gömb, hanem elipsoid alakú, és a föld délvonala (Erdmeridián) nem kör, hanem ellipszis iv, melynek nagy tengelye a kisebbhez úgy viszonylik, mint 324 323-hoz.

Később a mérnöki műszerek tökélsbültével, a francia köztársaság, (1791—1792. években) — és a nagy császárság 1808. évben délvonalak (meridián) mérése céljából — az akadémia kobeléből több jeles tudóst küldött ki; ezen jeles tudósok műszaki műveleteik öszereedménye a „Base du system metrique“ kitűnő műben olvasható.

De nekünk egyelőre elég annyit tudnunk, hogy ezen megmért, illetőleg kiszámított iv hossza 180 német mérföldet tett, mely hossz alapul szolgált a földvédő délvonalnak (Erdmeridián Umfang) megmérése, illetőleg kiszámítására.

Ez alapon kiderült, hogy a földszarktól (Pole) az egyenlítőig (Equator) létező délvonal távolság = 5 millió 132 ezer 423 toise, ennek 10 milliomod része egyenlő = $443\frac{296}{1000}$ párisi vonalhoz.

Ezen hossz alapul és zsinórmértékül vétetvén, — a legelőrheterőbb pontossággal készített két platin páleza, melynek egyike a francia országos levéltárban, másika a párisi csillagdában mint a mérték-egység hite-

les és eredeti okmánya letétetett, és mai napig is hatóságilag őriztetik.

Tehát ezen platin páleza az a meter, mely a francia mérték egysége, és mely a föld délvonala $\frac{1}{4}$ részének 10 milliomod részét teszi; lévén az egész földkörűli délvonal egész hossza = 40 millió meter. — Ennyit a történelméről.

Eltéktve azon tudományos elvtől, melyre alapítva van, — a meter-rendszer mint legegyszerűbb számítási mód tűnik ki, azon egyöntetűsége által, mely a viszonyos vonatkozásoknál minden egyes részében nyilatkozik, és a gyakorlati alkalmazásban akár a tudomány és művészet, akár az ipar és kereskedelem terén, egyszerűsége, könnyűsége, gyorsasága és pontossága által minden más mód felett diadalt arat.

A magyar országgyűlés a meter-rendszer alkalmazását törvényileg elrendelvé az 1876. évben kötelező erővel életbe is lépett.

Ezért jónak véltem a metert megismertetni, — mert tudom, hogy az eladók már tanulmányozzák, — szükséges, hogy a vevők is ösmerkedjenek vele. — Hej mert könnyen megöshetők, hogy a boltban megvásárolt portéka a házi fonton otthon meglátolattik, — és könnyűnek találattik.

Ezeket előre bocsátván, — gyerünk a dolog érdemére.

Meter-mérték a francziánál.

1. Hosszmérték egység = a meter.
2. Területmérték egység = a \square meter — egy négyszög, melynek szél-egy, hossza is egy meter = \square meter.
3. A föld-terület mérték egysége = ár oly négyszög, melynek széle 10- hossza is 10 meter = $100 \square$ meter.
4. A tömeg mérték (kőb) egysége a Ster — oly kocka, (kőb) — melynek mind a három mérete = 1 meterhez — az az kőb meter = 1 kőb meter.
5. A folyadék (és gabona) mérték egysége = a Liter egy kocka. (kőb) melynek mindhárom mérete = 0,1 azaz $\frac{1}{10}$ meterhez, = 0,001 kőb meter azaz $\frac{1}{1000}$ kőb meter.
6. A súlymérték egysége a Gram egy vízkocka, (4° Celsius fok hőmérséknel) melynek mind a három mérete (dimensio) = 0,01 meter azaz $\frac{1}{100}$ meter. = $\frac{1}{1000000000}$ rész \square kőb meter.
7. A pénz egység a Franc = Sulya = 5 Gram, mely áll $4\frac{1}{2}$ gram tiszta ezüst,

$\frac{1}{2}$ gram rézből (azaz $\frac{9}{10}$ része tiszta ezüst, $\frac{1}{10}$ rész pedig réz.)

Röviden a francziák egység méretei ezek:

1. Meter = hossz mérték.
2. \square meter = terület mérték.
3. Ar = föld-terület mérték.
4. Ster = köbmérték (tömeg mérték.)
5. Liter = folyadékmérték (és gabonamérték.)
6. Gram = súly mérték.
7. Franc = pénz mérték.

A meter tehát a mérték-egység alapja, és minden egyéb más mértéknel hiányzik azon rendszeres összefüggés, — akár a hossz, akár a terület, akár a kőb, akár a súlymérték tekintetű.

A meter osztása vagy többszörözése a francziánál mindig tízzel, százzal, ezerrel, tízezerrel stb. történik, és pedig ha latin szóval fejeztetik ki akkor osztatik, azaz kevesebbül, ha görög szóval, akkor szoroztatik, azaz többül.

(Vége köv.)

Levelezés.

Gyoma, június 17. 1874.

A b-csabai egyik aljárásbíró hivatalos megkeresvénye által — Gyoma városa előljárásága azon nyilatkozattal tételle szöszlített fel, mikép azon esetben, ha a járásbírószékhely Csabáról — hol a felesigázott bér felemelése miatt helyiség nem találtatik — Gyomára tétetnék által — mi ajánlatot volna hajlandó hozni!

Alig vette tudomásul a minden széprejóra törekvő, s a közügyet szíven hordozó előljáráság ezen felhívást — s a nélkül hogy annak taglalásába bocsátkozott volna — miért nem a törvényszéki elnök vagy járásbíró urtól keltezett ezen megkeresvény, — rögtön képviselői gyűlést tartott; mely alkalommal ezen városunkra nézve oly horderővel bíró ügyben azon általános, a közóhajjal találkozott határozatot hozta, mikép azon esetben, ha csakugyan áttétetik a járásbírószékhelyét, a nélkül, hogy egyesek kegyadományát igénybe venné — fog adni. — Ezen három év alatt pedig épített egy a kornak megfelelő bírósági- és börtönhelyiséget, melyet a kincstár zsarolása nélkül a kormány által meghatározott fizetés mellett kész állan-

igaz, amit beszélt; a doktorné meg egy látogatása alkalmával — meglehet talán szándékosan rosz akarattal — azt mondta, hogy „Kondori Gasztáv nagyon szeretheti a „tűtűt,“ mert akárhányszor látta hazamenni holt részegen.“

De a kis Tilla mindezekre egy szót se szözt soha, csak mélyen sohajtva, lehajtá, fejét, és szempilláit lassan lecsukta... hogy ne lássák a szemébe gyűlt könyeket.

Kezdek aggodni hozzátartozói, hogy ha Leontine tovább is így folytatja: melancholiába, szelid jellegű elmezavarba esik.

Mert nem ismerték, hogy milyen a szív, a szerelem.

Midőn a víz annyira kiárad, hogy már nem tud tovább menni semerre sem, akkor igen gyakran megtörténik, hogy egy gyenge szellő megfordítja, s aztán megindul és visszafelé follik; — s midőn a szívet annyira betölti valamely zajongó indulat, hogy már-már nem képes azt megőrizni, magában tartani, akkor szintén gyakran megtörténik, hogy a helyett hogy kitörne a szenvedély: egészen ellenkezőbe megy át.

A Murányi család elhatározá, hogy mi helyt a tavasz beáll, Leontinet azonnal elviszik V.-ra, hol Murányinak egy közeli rokona lakott, kinek éppen vele egykorú leánya volt; hadd szórakozzék, hadd viduljon fel egy kicsit, ki tudja hátha elfelejti még majd ezt az egész komédiát.

Leontine hagyta, hogy tegyenek amit akarnak vele, — és egy derült tavaszi napon, atyjától kísérvé csakugyan elutazott.

Bokroséknál — így hívták a rokon családot — nagy volt az öröm, nagy volt a szives fogadtatás. — Ilonka, egy kedves, fúr-

ge kis szöke lányka, rögtön karon fogta Leontinet, és vitte magával szobájába, hogy mindazt elbeszélje neki, ami egy év óta, — mióta egymást nem látták — történt vele.

Délután kikocsiztak a szöllőbe, este színházba mentek s csak úgy hemzsegett ott körültek a sok széptevő fiatal ember, mert Bokros Iván jómodú úr volt, kit a városban mindenki tisztelt, szeretett, barátságos, nyilt házat tartott, — és Murányi meg lehetett nyugodva, hogy Leontinet szórakozni, enél jobb helyre már nem is vihette volna.

Egy Vadas Gyula nevű fiatal ember járt különösen Bokrosékhoz, ki Ilonkának, úgy tiz esztendővel ezelőtt nevelője volt.

A fiatal embernek szerény, megnyerő magaviselete volt, és arca nem a mindennapiak közé tartozott. Nagy, tüzes szemek, átható merész tekintet, domború magas homlok, és finom halvány arccsal bírt. Beszéde nyájas, kellemes volt, de egész magaviseletén valami nekézkesség, valami levetkőzhetlen tartozkodás tünt fel, mely talán még instructor éveiből maradt fönn emlék gyantán — Különben már mérnök-gyakornok volt, a város legügyesebb mérnöke mellett, és esze, szorgalma, még szép jövőt tarhatott előtte fel.

Midőn Vadas Gyula és Leontine egymásnak legelőször bemutattattak, figyelmes észlelő előtt feltűnt volna, hogy már az első perc, mindkettőre élénk benyomást gyakorolt.

És mennél gyakoribb lön találkozásuk, annál inkább növekvék mindkettőnél az egymásiránti érdek — és már talán vonzalom.

Vadas Gyula nagyon keveset beszélt a

kis Tillával, pedig később nagyon sokszor voltak együtt, és gyakran egyedül.

Tudta, hogy Leontinenak van valami lelki baja, de soha sem kérdezősködött utána, hogy mi az.

Ha néha a szép holdfényes nyári estéken együtt sétálgatott a Bokros család: míg a többiek vigan zajongva haladtak tovább, a kis Tilla szótlanul és mélyen sohajtott fel, amint szemével a csillagok között, gondolatában kitudja hol kereste az ismerősöket — kisérője Vadas, sohasem rezzent fel öt álmadozásaiából, merengéseiből, hanem ilyenkor szeméi rátapadnak a holdfény által mintegy szellemivé világított halvány arcra, és — aztán ő is sohajtott egy mélyet, nagyot, mint akinek szívet nagyon nyomja valami.

Volt lelkében valami rokon hang, rokon fájdalom, s arczán annak néma jele, — és — a szenvedők a leghamarább tudják megérteni, s megszeretni egymást.

Vadas Gyula észre sem vette, mily mélyen érdeklik őt a kis Tillának ábrándos édes-bús merengései, észre sem vette mily hatást gyakorol reá a szép leánynak minden szava, s midőn észre vette már akkor későn volt, mert már halálosan szerette őt.

A kis Tilla pedig, midőn megismerte az ifjunak mély, magasztos lelkületét, midőn együtt andalgott vele órákig szótlanul, midőn feltűnni nem vágyva, látta mint húzódik el szerényen a társaságtól, miközben ráfüggesztett tüzes szeméi már szinte a lelkét égeték, midőn az egyenes jellemű művelt fiut kezdé mindjobban ismerni, — előbb önkénytele-

dőan fenntartani, s rendelkezésére bocsátani. Ehez úgy hiszem nem kell kommentár, — ezt Gyoma városa nem pressióból teszi, és ha mégis az illető járásbírószékhely által nem pártolólág terjesztetik fel, s az illető ministerium pedig nem ragadja meg ezen a már a járásbírószékhely felállításának alkalmával is felterjesztett kérelmét városunknak — úgy nem mi — hanem az illetők mondhatják a „mea culpa“-t. De ha bennünket csak mumusnak akarnak felhasználni Csabára nézve — úgy — ez az utolsó eset, hogy továbbra is valamit tegyünk, vagy áldozunk. A felterjesztésre még választ nem nyertünk, egyébiránt ezen ajánlatunknak érvényt szerezni, országgyűlési képviselőnk közbejöttével az igazságügyministeriumnál is lépést teendünk.

Arvizeink szerencsésen elhűzödtak, a nélkül, hogy a szokottnál valami szomorúbb emléket hagytak volna hátra, mit főleg az előljáráság, és Omaszta Szilárd szolgabíránk erőlyes éberségének tulajdoníthatunk, kik egészségök kockázatásával éjjelt-nappalt egygyétéve, esőben és sárban, vasárnap úgy mint ünnepen, mindig a vész helyén állva, hathatós intézkedéseik által mindent megtettek arra nézve, hogy minden baj elhárítások; — most már csak áldozatait szedi; — éppen ezen sorok berekesztése alkalmával fognak ki egy szarvasi magyarszó tanulósa végett itt lakó iskolás gyermekeket. — Nagyon óhajtandó volna, ha a védgátak javítása és fenntartása végett kiásott s veszélyessé vált gödrök kijelöltetnének, s egészségügyi szempontból fürdő-helyiségnek körülkörölátolattának.

Gyomai. *)

— Jegyzéke a b.-gyulai e. f. trvszék- 1874. év június 22. és következő napjain felvett bftő. ügynek.

Előadó: Nogáll.

1006. Vostyár János súlyos testi sértés, 262. Grocze Ede okirat hamisítás, család és sikkasztás.

1034. Ágoston Mihály nyilvános erőszakosság.

1035. If. Pörtörő István és neje Felek Julianna okirat hamisítás.

1036. Veres János nyilvános erőszakosság.

*) Tudósításait jövőre kérjük. — Engedje meg e czikk alján a névcseret.

Szerk.

nül, később szándékosan összehasonlítja öt nyugalma feldulójával — Kondorival.

Pedig, midőn a szív már kezd bizalmatlankodni, és fontol, itél, okoskodik, akkor már meg van ingatva, levan rontva a nimbus mely eddig a szeretett lényt környezé.

Az összehasonlítása Vadas előnyére ült ki, s a szív lasanként megszokta szeretve mondani ki ezt a másik nevet, s elfeledni azt a másikat.

Ez az átmeneti időszak szokott lenni a kebelnek a legkínosabb. De végre megtörtént ez is.

El lön feledve a szerelem, a rövid boldogság, az ígérlet, a fájdalom, a hűtlenség, el az egész világ, csak azt tudta a szív, hogy újra boldog és szeret.

Leontine boldognak érve újra magát. a szenvedély nem tört ki rombolólág, hanem más irányt vön, és most abban összepontosult.

Csak néha lebegett a lélek elé — csöndes, magányos órákban egy arcz, mely oly ismerősnek tetszett, melynek örült, és melytől félt is egyszersmind, és aztán ijedve rázkodott össze a kis leány, midőn felismerte, hogy az a halvány arcz, a régi kedvesé, ki nem hadja átélni a boldog órákat, hanem mint a kísértet, kiszabott időközönként újra eljő, őt feljleszteti ábrándjaiból.

(Vége köv.)

Junius 23.

952. Kovács János tolvajság.
1003. Zakar Lidia (11 éves) súlyos testisértés.
953. Jovuczó György tolvajság.
1011. ifj. Csajernik György súlyos testi sértés.

Junius 24.

1066. Miko Sándor és Kiss Gábor nyilvános erőszakosság.
1065. Patai Mártonné hamis eskü.
1064. Papp Jánosné sz. Huszár Mária csalás és tolvajság.

Junius 25.

1231—1257. Komotyin Gergely tolvajság.
1327—1337. Szaniszlai József gyilkossági kísérlet.

Ujdonságok.

— **A dobozi vízkárosultak** részére a gyulai magán dalkör 30 frtot adományozott. — **Főösszeg 106 frt 15 kr.**

— **A gyulai polgári iskola** alapítókjéhez a helybeli magán dalkör 100 frtot Sziber Nándor ur pedig még mult hó 15-én 10 frt adományoztak, mely akkor ugyan taksarékpenztárba tétetett, de tévedésből csak most közöltetik. — **Főösszeg 3695 frt 98 kr.**

— **Galambdíj lövészet** lesz Csabán július hó 1-én d. u. 5 órakor, melynek programja a következő: 1) a díj-lövészetben 5 frt tét mellett részt vehet mindenki, ki magát június hó 28-áig az elnökségnél bejelentette. 2) Minden lövész 6 galambra lő. 3) Csak a bíróság szemeláttára lesett galambok számítanak. 4) A lövés bármilyen vadász-fegyverrel történhetik a göbcs 8-as számú. 5) Egyenlő legtöbbet lövők újra versenyeznek. — **A díjak** következők: I-ső díj: 50 frt értékű fegyverállvány. II-ik díj: 25 frt értékű vadásztarisnya.

— **A keleti marhavás** a volt határvidék jelenleg Szörény megye két községében ujra kiütvén, az óvintézkedések megyékben is megtették. — **A vészbi-zottság** e hó 17-én tartá első ülését, melyben az erre vonatkozó rendeletek a járási tisztviselőknél éber figyelmükbe ajánlatnak; vásári alkalmakkor pedig a behajtott marhák, mielőtt a vásártérre hajtának, különösen is megvizsgálandók lesznek.

— **Gy.-Váriban** ma egy hete volt a **jegyző választás**, s nagyon helyesen tették, hogy a jegyzői vizsgálatot tett egyént választották Bán Károly békési tanító s iskola széki jegyző urban. Alig pár év alatt Váriban ez a harmadik jegyző választás, s kik az ezzel járó izgalmakat ismerik, csak helyeselni tudják a választók mostani tapintatos eljárását.

— **E választásból** folyólag felemlítjük, hogy megyékben a jegyzői vizsgálatok behozatala óta nyolczan jelentkeztek vizsgálatra, s mi megnyugvást találunk a vizsgálat bizottság eljárásában, ki a jegyzői hivatalhoz oly képességet követel, mely e hivatal mind fontosabbá váló feladatainak eleget tegyen. Az eddig megvizsgáltaknak 25% találatot képtelenség a jegyzői teendő végzésére, s helyesen, mert a jövő év kezdetével valószínűleg a polgári házasság törvényét fog válni, ekkor aztán az esketést, s az anyakönyvek vezetését a jegyző fogja végezni, pedig ezek nem csekély ügyességet, és nagy lelkimerességet követelnek.

— **Szegedi Antal szüntársulata** szombaton kezdi meg előadásait a „Korona“ udvarán felállított szinkörben. Mi sok szerencsét kívánunk neki, s reméljük, hogy boldogulni is fognak nálunk, csak aztán ők is igyekezzenek igényeinknek eleget tenni, mely előre is megmondjuk — nem terjed a „Fauszt“ dalműg, amit előleges jelentésében hirdet. Tudjuk mi azt jól, hogy az ilyesmi jobb erők mellett sem sikerül.

— **Vetéseink** igen szépen állanak, s ha valami csapás nem éri, középnel jobb termésre van kilátásunk. Különösen a Bánom pusztá bízott oly terméssel, mely az 1864-ikét fogja megközelíteni. Adja isten, mert bizony nagyon ránk fér.

— **A méterről** című cikkünket ajánljuk olvasóink figyelmébe. A mennyire terünk

engedé a száraz tárgyat elég népies alakban adhatjuk lapunk egyik barátjának szívességéből.

— **A „Képes regénytár“** előfizetőit értesítjük, miszerint szerzője négy hét óta beteg lévén, sziveskedjenek a példányok végett türelummel lenni, még rövid időig, míg a szerkesztő vagy folyógyul, vagy pedig a kiadó hivatalnak módjában lesz másképp intézkedni.

— **A honvédelmi minister** egy közelebbi kelt rendelettel értesíté a megyét, hogy az őszi gyakorlatokra ez idén az 1865, 67, és 69-ik évben sorozottak fognak behivatni, vagyis, tehát azok, kik a tavalyi cholera-járvány miatt meg nem tarthatott gyakorlatokra lettek volna behívandók.

— **Munkácsi Mihály** festő művész hazánkfiáról csabai lapkollgánk azt írja, csabai születésű, ez állítás téves, Munkácsi munkácsi születésű s előbb Liebnek hítták, igaz, hogy több időig tartózkodott megyénkben, s jelesen Gyulán, hol Szamosi jelenleg nagyváradi rajztanár vezetése alatt indult meg azon a pályán, melyen magának oly messze terjedő hírt szerzett. Csabán is lakott egy kis ideig, mindkét helyen Reök uná. Mi örülménk legjobban, ha a nagynevű művészt megyénk fiának mondhatnók, de biz ez a dicsőség — Munkácsé.

— **A közmunka és közlekedési minister** meg arról értesíté a megyét, hogy az egyeseknél használatban levő honvöl lovak mindaddig, míg azok a kiköleszőnek tulajdonába nem mennek át, közmunkára nem alkalmazhatók, illetőleg nem rendelkezhetők.

— **Gyulai István** aradi jóhirű nyomdátulajdonos a népirodalomnak oktatva mulattató irányát óhajtván népünkkel megkedveltetni, hogy a gomba módon elterjedt bübajos historiákat ellensúlyozza kisebb félfives röpvikeket ad ki, melyeknek ára csak 3 krajczár. — **Az első röpvicze** „*Ellette az ördög, vagy: a pénzások szerencsétlen története*“ A munkásság és terjesztésre különösen a néptanítókat hívja fel; a műveket az első kiadásnál félfivenként 3 frt, egész ivenként 5 frttal díjazza, a többi kiadások aránylag szinte díjaztatnak. — **Vajha jóakarató** munkálkodásának sikere lenne, és az ohajtott cél elérhetné.

— **A „Magyarország és Nagyvilág“** e legdiszesebben kiállított képes heti lapunk f. é. első félfévi müllapját már szétküldé; tárgya „*Az ifjeli csavargók*“ Munkácsy Mihálytól. — **Az időszi világszajtó** meghozta művére ifju hazánkfiának a bírálatot; eme általánosan kedvező bírálat reánk békésmegeiekreannál érdekesebb, mert Munkácsy Mihályt a miénknek nevezhetjük, mivel gyermekkorától fogva közöttünk élt, közöttünk tanult, és innen távozott a nagy világba, hol rövid idő alatt az első festészek sorában találjuk. A kiadó hivatala tőle már „*Siralomház*“ című képet hozta, és jövőre többi képeit és díszes müllapokként hozandja, hogy az előfizetők egy „*Munkácsy gyűjtemény*“ birtokába jussanak. — **A müllap az I. félféves előfizetőknek** ingyen küldetett meg.

— **Kapcsolatban** a fentebbivel felhívjuk olvasóink figyelmét a Deutsch testvérek pesti nyomdai intézetében megjelenendő lapok és folyóiratokra, 1) „*Magyarország és Nagyvilág*“ szerkeszté Ágai Adolf, előfizetési díj negyedévre 2 frt 50 kr. 2) A „*Borszem Jankó*“ Szerkeszté: Csicseri Bors. Előfizetési ára: Negyedévre 2 frt. 3) „*Képes Regénytár*“ Budapesti rejtelmek című müvel. Irta: Szentesi Rudolf. Előfizetési ár bérmentes szétküldéssel: Negyedévre 1 frt 50 kr. 4) „*Kis Lap*“ Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt 20 kr. Szerkeszté: Forgó bácsi.

— **„Debreczeni Ellenör“** cím alatt Drebeczenben július 1-sőtől hetenként ötször megjelenő politikai lap indul meg a balközéppárt programja szerint szerkesztve. — **Felelős szerkesztő** Szabó Antal; ára egész évre 10 frt, félfévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

— **„Természet gyógyász“** cím alatt július elejétől Nyiregyházán szaklap jelenend meg havonként kétszer: szerkeszté Ungereider Jónás hasonszenvi orvos; ára egy évre 4 frt, félfévre 2 frt.

— **„Magyarország és a Nagyvilág“**

24. számának tartalma: **Képek**: A József-Árvaház. — Magyarfestészek külföldön — XVI. Lajos elfogatása. (Benzur Gyula festménye után). — Tyuk és galamb. **Szöveg**: A József-Árvaház. — Magyar festészek külföldön. — XVI. Lajos elfogatása. — Tyuk és galamb. — Egy fáradt ember naplójából. (Polyt.). — A fővárosból. (Tárca Porzótól.). — Nemzeti színház. — Bret Harte kaliforniai beszéleiből. Miss. (Polyt.). — Különlék. — Szótalány. — Sakkfeladvány. — Szerkesztői üzenetek. **Előfizetési díj**: Negyedévre 2 frt. 50 kr. Évenként 2 díszes jutalomkép. — Az 1874-iki évfolyam eddig megjelent számai még kaphatók.

Szarvasi ujdonságok június 15. 1874.

— **Szarvas város képviselői közgyűléséből** 112. sz. Olvasatott a járási szolgabíró ur f. évi 884 számú rendelete, mely szerint a kir. tanfelügyelőnek 1873-ik november 17-ről 181. számú felhívásához képest az iparos tanoncok oktatása, s a vasárnapi és ismétlő iskolák szervezésére nézve a községok tegyék meg a törvény által elő írt lépéseket. — **Végzés** — Miután a jelen volt Sárkány János evang. esperes mint képviselő, határozott biztosítást nyújtott arra: hogy a helybeli felekezeti tanító urak készséggel fognak közreműkölni a vasárnapi iskolákban; emélfogva szoros kötelességbe tétetik az előjárónak, hogy a 12 éves fölül gyermekek névsorát illető felkészi hivataloktól, az iparos tanoncok névsorát pedig az ipartársulatok elnökeiktől bekívánván, mindenképpen megtegyen arra, nézve: hogy a nyári munka végeztével s legfeljebb, f. év. octóber elsején, a város mind a négy tizedében a **vasárnapi iskolák** megnyitassanak. A község ezen intézkedése járási szolgabíró urnak bejelenteni határozatván.

— **A szerbtövís név** alatt ismeretes kártékony növény gyökeres irtására közeledvén az alkalmas időszak, felhívjuk városunk előjáróit arra: miszerint, ha ezen növény hatóságuk területén mutatkoznék, annak kiirtása iránt már az előző években kibocsátott ministeri közrendeletek értelmében intézkedjenek.

— **Hymen**. A bájos Molitorisz Malvin k. a. a napokban tartotta eljegyzési ünnepélyét Szakmeister István Szabadka városi orvossal. — Szerencsét, és tartós boldogságot kívánunk nekik.

— **A melegb napok** beálltával nem tartjuk fölöslegesnek — miután több esetnek tanui voltunk — egyrészt városunk előjáróit felhívni arra, hogy a szabadban való fürdést annyira korlátozza, hogy ezután csak is az általa kijelölt helyen lehesen fürdeni — az ez ellen vétőket pedig dracói szigorral büntesse; — másrészt pedig a szülők órákodását is felhívni arra, hogy a fürdés tárgyában hozandó előjáró határozatot hatáskörükben is foganatosítsák, — ne hogy a gyermekek e kedvelt de gyakran gondatlansággal párosult mulatsága, kivált a Körös kiöntéseiben, melyekben a mélyebb gödrök oly gyakoriak — drága áldozatba kerüljön.

Törvényszéki csarnok.

Vétkes emberölés. Özv. Kovács Istváné Csomós Terézia, István nevű 8 éves kis fiát öreg Góg János örökbe fogadta, az öreg Góg azonban mult nyáron cholera-ban elhalván, a kis fiát Góg Gábor vette magához, — a gyermeket anyja többször meglátogatta Góg Gábornál s azt bár többször sirva találta, sosem panaszkodott neki. Mult év december 24-én halotta az anyja, hogy fia a korházban fekszik s nagyon beteg, el is sietett rögtön hozzá, de a gyermek már ekkor csak annyit tudott mondani hogy „*ütt Gábor bácsi bittal, és megtaposott*“ — többet nem tudott szólni, s még az nap este meghalt. Ez a panaszos édes anyja előadása. Lapunk annak idején szintén felemlíté e szomorú esetet, melyben a törvényszék a napokban tartá meg a végtárgyalást, hol a következőkben lett feltüntetve a tényállás: mult év december hó 28-án dél-

után 3 óra tájban Gerebenics Mátyás tanyája előtt levő árokából fájdalmas nyögések hallatsának, G. fia a hang után menve a kis Kovács Istvánra bukkant, kit azonnal a házba vitt, innen atyja Zsóri István tanyára szomszédjához vitte, ki a gyermeket fel is fogadta, mivel az kijelenté, hogy Góg-hoz többé vissza nem megy, mert az őt nagyon megverte, rugdosta, taposta. A gyermek még este velük falatozott, de éjjel oly rosszul lett, hogy más nap be kellett Gyulára hozni, a kórházba, s egy idejűleg az esetet is feljelenték. Góg Gábor ugy adja elő az esetet, hogy a gyermeket már sokáig lelta a hideg, s így igen gyenge is volt, a mult év december 28-án kóróért küldé, hogy a tej alá tüzeljen, a gyermek hozott is, azonban igen nyalakodó természetű lévén, ez alkalommal kezdte a tejet dezmálni, erre aztán az ostor nyéllal néhányat ütött rá, előtte való este igaz, hogy megrugta a gyereket, de nem taposta, s nem is lett ebből oly nagy baj, mert a verés reggel történnvén, még a gyermek velök ebédelt s nem látszott rajta semmi baj, még ebéd után vizért küldték azt haza is vitte s erre ott hagyta őket szó nélkül. — Zsóri Istvánnal azonban azt adja elő, hogy a kis fiu ugy beszélte el neki a dolgot, hogy Góg azért verte meg őt mert egy kosarat elejtett, s hogy rugdosta és taposta is, és hogy delután s nem reggel verte meg. — A hatóságnál történt feljelentés következtében a gyermek lullája felboncoltatván kitünt, hogy a gyermek a verés következtében halt el, bár az ütések csak egyénileg voltak halálosak. Ezek alapján a törvényszék Góg Gábort vétkes emberölésben mondta ki bűnösnek, s tekintettel arra, hogy egy beteges s oly gyermekkel bánt brutális módon, kit örökbe fogadott, egy évi súlyos börtönrre ítélte, s a gyermek temetkezési költségei fejében 20 frt megfizetésben elmarasztalta. Ez ítélet ellen Góg felbevezett.

Szerkesztői üzenet.

— **A „Magyarország és Nagyvilág“** kiadó hivatalának, Budapest. — A lap tartalom jegyzékét kérjük lehető esetben pénteken delután postára adni, hogy itt szombaton délelőtt megkapjuk; mert később megkapva, közlését kénytelenek vagyunk elhalasztani.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Cséplőgépek.

A legjobb és legújabb, czélszerűnek bizonyult szerkezettel óránként annyit cséplenek, mint 3 ember egy nap alatt 135 frt osztr. ért. bankjegyéért bérmentes szállítással Gyulára vagy a megyének más vasuti állomásához jótállás mellett a kísérleti idő alatt; **Mayfarth Ph. és társa gépgyárában Majnai-Frankfurthban.**

**Megbízható ügynökök ki-
vanatosak.** 55) 2-7

Birtokeladás.

Biharmegyében, a n.-szalontai vasuti állomáshoz 1 és fél órai távolságra eső u. n. tóth-gyarakai pusztán 240 hold első osztályu, tagosított és vízmentes szántóföld cseréppel fedett gazdasági épületekkel szabadkézből eladó lévén; a feltételek felől értekezhetni N.-Szalontán idb. Balogh Lászlónál, — vagy Gyulán Balogh Antalnál (lakik Alecsér Károly házában. 76) 1-3

Árverési hirdetmény.

Alólírott kir. bírósági végrehajtó által ezennel közhírré tétetik, miszerint néhai Szika Márton volt gyulai lakos hagyatékához tartozó ingóságok, úgy mint: hordók, kádak, dézsák, vedrek s több más kádármunkák, több ezekre menő dongák, bor, kukoricza, továbbá különféle szoba-butorok s házi eszközök, folyó évi július 5-ik napján dél után 3 órakor és folytatva, az elhunytak 395. számú házában nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Kelt Gyulán, 1874. június 18-án.

77) 1-3

Vangyel Sándor,
b. végrehajtó,

HIRDETÉSEK.

Van szerencsénk az igen tisztelt közönséggel tudatni, miszerint az eddig a „Lippai gözfű-rész-malmi és faüzleti társulat ezéje alatt (azelőtt Löwy Albert) fenállott

f a r a k t á r t

átvettük, és azt jól felszerelve, saját cégünk alatt tovább vezetendjük.
Főtörökvesünk az leend, hogy üzletünk mindig dusan és legjobb minőségű faanyagokkal felszerelve legyen, úgy hogy bármínó nagy rendeléseket legrövidebb idő alatt kiállítani képesek legyünk.
Feladatunk lesz, legjobb minőségű faanyagok pontos és jutányos árak mellett kiállítását által a bennünk helyezett bizalmat kiérdemelni.
A t. ez. közönségtől becses megrendeléseivel megtiszteltetését kérve, maradtunk legnagyobb tisztelettel
Gyulán június hó 1874.

Braun és Czinczár.

69) 3-3

Füüdő-hirdetés.

A gyulai izr. hitközség füüdője, f. é. júliushó 1-sőtől aláírott bérletébe menvén át, tisztelettel tudatom, hogy azon naptól kezdve

szombat kivételével mindennap

lehet füüdeni. — Egy füüdő ára 30 kr. — Bérlet 10 füüdőre 2 frt 50 kr. — Bérletjegyek a füüdőházban kaphatók.

Friedmann Náthán.

8) 1-3

Man bittet, dieses Blatt in jeder Familie wohl aufzubewahren.

Brust-Tabletten gegen Grippe, Katarrh, Husten und Heiserkeit. Preis per Schachtel 70 kr., grosse fl. 1.20. Bei Abnahme per Dtzd. 25% Nachlass.

Anodyne Necklace Childrens Teeth englische Zahnperlen für Kinder zum Umhängen, wodurch selbe die Zähne leichter und schmerzloser erhalten. — Preis 2 fl., per Dutzend 20 Pct. billiger.

Odontine (Zahnpasta) in Porzellaniegeln zu 80 kr. Oe. W. Bei 1 Dutzend 20 Pct. Nachlass. Diese Zahnpasta ist das vorzüglichste Mittel zur Reinigung der Zähne, sowie auch Zähne gesund und blendend weiss zu erhalten, den Zahnstein schmerzlos und auf unschädliche Weise zu entfernen, das Zahnfleisch zu stärken und zu befestigen, das Bluten und Lockerwerden zu verhindern.

Cachou Aromatisé zur Beseitigung des üblen Geruches aus dem Munde nach dem Tabakrauchen, nach dem Speisessen, nach dem Genuße geistiger Getränke, wie: Wein, Bier u. s. w., unentbehrlich bei dem Besuche besserer und feinerer Gesellschaften, der Theater, der Bälle, der Salons u. s. w. Diese Cachou bestehen aus reinen, der Gesundheit vollkommen unschädlichen Pflanzenbestandtheilen, und sind als Präservativ gegen das Faulen der Zähne, sowie gegen Zahnschmerzen bestens zu empfehlen. Bei jedesmaligem Gebrauche kaut man eine Pille, wodurch der üble Geruch beseitigt wird. In Schachteln zu 60 kr.

Eau antihélique. Dieses aus reinen Pflanzenbestandtheilen bereitete Wasser ist ein seit Jahren erprobtes und bewährtes Mittel zur Erfrischung, Verschönerung und Stärkung der Haut und zur Vertilgung aller Arten von Efillorescenz, als: Sommersprossen, Finnen, Mitesser, Kupferflecke. Preis eines Flacons 1 fl., 1 Dutzend 9 fl.

Frostbeulen-Balsam in Tiegeln zu 50 kr. Oe. W., welcher selbst bei veralteten Frostschäden möglichst schnell den größten Schmerz lindert und vollkommen heilt, hat sich durch Erfahrung mehrerer Jahre als ein empfehlenswerthes Mittel allgemeine Zufriedenheit erworben.

Max Florian Schmidt's Med. Dr. und Professors schmerzstillende, stärkende, antiskorbutische **Zahn-Tinctur.** Diese Tinctur, nach dem Original-Recepte bereitet wird sowohl zur schnellen Stillung von Zahnschmerz, als auch als starkendes Mundwasser bereits durch ein halbes Jahrhundert mit grossem Vortheil allgemein angewendet, die Tinctur hat zwei grosse Vorzüge: sie ist sehr wirksam und macht durch den äusserst billigen Preis alle anderen Zahnwehtropfen überflüssig. Echt zu haben in Flaschen sammt Gebrauchsanweisung zu 40 kr. Bei ein Dutzend 25 Pct. Nachlass.

Universal-Speisenpulver des Dr. Gelle. Bisher unerreicht in seiner Wirkung auf die Verdauung und Blutreinigung, hartnäckige Leiden, als: Verdauungsschwäche, Sodbrennen, Hämorrhoidal-Leiden aller Art, Hautausschläge, Mittel in der eir gewurzten chronischen Gicht. Preis einer grossen Schachtel 1 fl. 26 kr., einer kleinen 84 kr.

Bruchpflaster. Vorzüglich anwendbar bei Unterleibsbrüchen, bereitet und empfohlen von Dr. Kriis, practischem Brucharzt zu Basel. In Blechbüchsen sammt Beschreibung 3 fl. 60 kr. Oe. W.

Die von den ersten Medecinal-Collegien Deutschlands geprüfte und von der hohen k. Stathalterei in Ungarn wegen ihrer ausgezeichneten, besonders Krampfadern, Kopfgicht, geschwollene Glieder, Verrenkungen und Seitenstechen mit sicherem Erfolge als erstes schnell und sicher heilendes Mittel anzuwenden. — In Paketen mit Gebrauchsanweisung à 1 fl. 5 kr., doppelt starke für erschwerte Leiden à 2 fl. 10 kr. Oe. W.

Universalpflaster von Dr. Buron in Paris Dasselbe ist mit Diplom der Facultäten in London und Paris belegt, höheren Orts geprüft und der öffentliche Verkauf genehmigt. Dieses Pflaster hilft besonders für Hühneraugen (Leichdornen), Frostbeulen (Gefrore), jede mögliche Art Wunden durch Verletzungen, Biss, Stich oder Schnitt, Scropheln, Eiterungen und Geschwüre, für den Wurm und Nagelflusse. Der Topf (Tiegel) kostet 30 kr.

Französisches flüssiges Haarfarbe-Mittel, um Haare jeder Art nach Belieben schwarz, braun und blond binnen höchstens 10 Minuten dauerhaft zu färben, dessen Wirksamkeit bereits so allgemein bekannt ist, dass es keiner weiteren Anpreisung bedarf. Ein Apparat dazu, das ist zwei Bürsten und zwei Schalen, 50 kr. Ein Flacon flüssiges Haarfarbmittel 2 fl.

Augen-Essenz v. Dr. Romershausen zur Erhaltung, Herstellung und Stärkung der Sehkraft. 1 Fl. sammt genauer Gebrauchsanweisung fl. 2.60.

Kropf-Salbe gegen Blähhalz, in Flaschen zu 40 und 80 kr.

Gicht- und Rheumatismus-Watta von Pattison (echt) 1 Paket zu 70 und 40 kr., auch gegen Gliederreissen und Hexenschuss.

Pastilles digestives de Bilin (Biliner Verdauungszettel). Die Biliner Pastillen, aus dem berühmten Biliner Sauerbrunnen erzeugt, sind zu empfehlen bei Sodbrennen, Magenkrampf, Blähsucht und beschwerlicher Verdauung in Folge der Überladung des Magens mit Speisen oder geistigen Getränken, bei saurem Aufstossen. Pr. 1 Schachtel 60 kr.

China-Glycerin-Pomade, den Haarboden stärkende und den Haarwuchs befördernde Pomade. In Tiegeln zu 80 kr. und 1 fl. 50 kr.

Ess-Bouquet, sehr feines Parfum für Sacktücher und Wasche überhaupt. Pr. 1 Flacon 1 fl.

Augsburger Lebens-Essenz von Dr. Klesow. Bestens zu empfehlen bei hartnäckiger Stuhlverstopfung, schlechter Verdauung, Hämorrhoidal-Leiden. Ein Flacons sammt Gebrauchsanweisung 50 kr. und 1 fl. Per Dutzend in Original-Kistchen um 25 Pct. billiger.

Dr. Callond's Wurmtabletten. Diese Zeltelchen sind als ein unfehlbares Wurmmittel bestens zu empfehlen; selbe schmecken sehr angenehm und können auch Kindern spielend beigebracht werden. Preis 40 kr., in Schachteln sammt Gebrauchsanweisung.

Steierischer Kräutersaft für Brust- und Lungenkranke, Husten und Heiserkeit, sowohl für kleine Kinder als auch für alte schwächliche Personen bestens zu empfehlen. Preis einer Flasche 87 kr.

Die von den ersten Medecinal-Collegien Deutschlands geprüfte und von der hohen k. Stathalterei in Ungarn wegen ihrer ausgezeichneten, besonders Krampfadern, Kopfgicht, geschwollene Glieder, Verrenkungen und Seitenstechen mit sicherem Erfolge als erstes schnell und sicher heilendes Mittel anzuwenden. — In Paketen mit Gebrauchsanweisung à 1 fl. 5 kr., doppelt starke für erschwerte Leiden à 2 fl. 10 kr. Oe. W.

K. k. pr. Tannochin-Pomade. Das sicherste und beste Haarwuchsmittel, nach deren 3- bis 10 tagigem Gebrauche das Ausfallen der Haare sicher und dauernd beseitigt, der Nachwuchs befördert, das Haar in seiner natürlichen Farbe weich und glänzend erhalten und die Schuppenbildung verhindert wird. Dasselbe wird von vielen ärztlichen Autoritäten empfohlen und liegen zahlreiche Anerkennungsschreiben Jedermanns Einsicht auf. — Durch ihre prächtige Ausstattung gereicht sie dem schönsten Toilettenstück zur Zierde. Preis einer für drei Monate ausreichenden Dose 2 fl. Oe. W.

Eau fontaine de jeunesse golden gibt jedem Haare die so allgemein bewunderte goldblonde Haarfarbe auf das Vollendetste und Ueberraschendste. Preis 10 fl.

Dr. Mayer's Magen-Essenz gegen Krämpfe, Blähungen-Koliken, Magenschwächen, Diarrhoe und erprobtes Mittel gegen die Seekrankheit, dann das **Franzenberger Wasser** zur Heilung der Sand-, Stein- und Harnbeschwerden, mit welchem in öffentlichen Kranken- und Privatkranken-Anstalten die besten Resultate erzielt wurden, wie es ärztliche Gutachten, Zeugnisse und Dankschreiben, welche jeder Flasche beiliegen, sowie der seit Jahren erzielte steigende Absatz im In- und Auslande beweisen.

Seehofer's ungarischer Wund- und Magenbalsam in Flaschen zu 40 kr., vorzüglich wirksam und erprobt gegen Hämorrhoiden, bei hartnäckiger Stuhlverstopfung, bei schlechter Verdauung und Magensauere.

Librische Gesundheits-Kräuter. Das ausgezeichnete und bewährteste Mittel gegen alle Brust- und Lungenleiden, alle Katarrhe, Verschleimungen, Husten, Heiserkeit ec. 1 Pak. fl. 1.50.

Liebe-Liebig's Nahrungsmittel für Kinder zur Beruhmung Liebigsuppe. P. 1 Fl. 70 kr.

Zahnpasta, k. k. pr., von Pfeffermann. Preis 1 st. 25 kr.

Die condensirte Milch, bereitet von der Anglo-Swiss condensed Milk Co., Cham, Schweiz, ist die einzige von Baron v. Liebig analysirte und für den Gebrauch in Haushaltungen und für den Auswanderer und Kinder (Säuglinge) empfohlene condens. Milch. Preis 65 kr.

Pagliano, sehr beliebter, auflösender und blutreinigender Syrup, echt und direct bezogen von Professor Pagliano aus Florenz. Preis 1 fl. 50 kr.

Schweizer Gehör-Liquor gegen Ohrensauen, Ohrenschmerz, Ohrenstechen Schwerhörigkeit. Preis 1 fl.

Zahn-Cement, k. k. priv., zum Selbstplombiren hohler Zähne. Preis 1 fl.

Anatherin-Mundwasser, k. k. priv., echt, von J. G. Popp, allgemein bekannt als das beste Zahn-Conservierungsmittel. Flacon 1 fl. 40 kr., mit Post 1 fl. 70 kr.

Fleisch-Extract (Liebig's) die beste Sorte, in Original-Töpfen zu 1 Pfund, 1/2 Pfund, 1/4 Pfund, 1/8 Pfund.

Moospflanzen-Zelteln von Dr. Schneeberger in Pressburg ausgezeichnetes Hilfsmittel gegen Husten, Heiserkeit, Katarrh ec. 1 Schachtel 35 Kreuzer.

Zahnpulver nach Vorschrift des Professor Heider. 1 Schachtel 40 kr.

Fiakerpulver, ein allgemein bekanntes, vorzügliches Hausmittel gegen Katarrh, Heiserkeit, Krampfhusten ec. 1 Schachtel 35 kr.

Restitutions-Fluid, vorzügliches Mittel für Pferde. Preis 1 fl. 40 kr.

Gicht-Steinwand neten Verwendbarkeit concessionirte gegen Gicht, Rheumatismus (Gliederreisen, Hexenschuss), Rothlauf, jede Art Krampf in den Händen, Füßen und sicher heilendes Mittel anzuwenden. — In Paketen mit Gebrauchsanweisung à 1 fl. 5 kr., doppelt starke für erschwerte Leiden à 2 fl. 10 kr. Oe. W.

Grösstes Lager ausländischer, insbesondere aller gangbaren französischen Specialitäten zu möglichst billigen Preisen.

JOSEF WEIS,

Apotheker „zum Mohren“,

Nr. 27 Wien, Tuchlauben Nr. 27

empfiehlt dem geehrten Publikum bestens folgende Artikel.

Postversendungen werden nur gegen Beischiessung der Emballagegebühr von 15 kr. österr. Währ. ausgeführt. 50) 9-12

Grösstes Lager ausländischer, insbesondere aller gangbaren französischen Specialitäten zu möglichst billigen Preisen.

Melléklet a „Békés“ 1874. évi 24-ik számához.

Pályázat.

Békésmegyében kebelezett Kétegyháza községében rendszeresített község-orvosi állomás üresedésébe jövőn, ennek választás utján betöltésére, a képviselő testületnek 8-1874. sz. a. hozott határozata alapján ezen pályázat nyitattik.

Ezen állomással kapcsolatos javadalmazás: a községtől 500 frt évi fizetés; azon kívül az orvosi segélyt igénybe vevő helybeli lakosoktól, minden egyes, a pátiens lakásán tett látogatásért 20 kr., az orvos lakásán rendelt látogatásért 10 kr. tiszteletdíj vehető igénybe, míg a helybeli illetőségű teljesen vagyontalan és munkaképtelen személyek ingyen lesznek gyógykezelendők.

Az ezen állomásra pályázni öhajtok felhivatnak, miszerint ebbeli folyamodványukat az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-ában előírt kellékeket igazoló bizonylatokkal felszerelten folyó 1874. évi Julius hó 5-én d. e. 9 óráig — a midőn a választás megejtetni fog, — a községi előljáróságnál adják be; — megjegyztetik, miszerint elmaradhatlan kellemék a magyar — mint hivatalos nyelvnek irályilag bírása, ezen kívül egyik ajánlatul

70) 2-3

fog szolgálni a községben divó román nyelv beszélése.

Kelt Kétegyházán június hó 8. 1874.

A községi előljárók:
Pópa Petru,
 bíró.
Popovics Elek,
 jegyző.

4-12

Felhívás

az osztrák-magyar birodalom összes t. lakosaihoz, kik mesés olcsóságú és solid árukat akarnak beszerezni. Csak

5 forintért osztr. ért.

adom el — kizárólagosan szabadalmazott

diszáru-bazáromat

mely kiválóan ajándék elosztásra, a legnagyobb családoknál, vagy mint nyereségdus haszon ismételődnak ajánlható.

A bazár a következőkből áll:

- 1 finom női bőr kiegészítő, mozaik-képpel;
- 1 Viktoria selyem bál legyező, legújabb, bármely kívánat szerinti színben;
- 1 teljes varró táska eszközökkel, talmi aranyba foglalva, meglepően finom;
- 1 legdiszesebb ezukortartó, zárral ellátva, a legfinomabb képfaragó-munkával díszítve;
- 1 férfi talmiarany óra láncszal, pontos, 2 évi jótállással;
- 1 bőr-album, legfinomabb, fényképek számára, külső bronccs- vagy china-ezüst díszítéssel;
- 1 díszterem-asztali esengetyű, homályos új aranyból, finoman ötvözve;
- 1 teljes íróasztal-készlet, ajándékul igen alkalmas;
- 1 általános híre szert tett japán szivartáska gazdag színjátékkal;
- 14 drb. es. kir. kiz. szab. rend. legszivar-szipka (legújabb), mely által a legrosszabb szivar is a legkiválóbb havanna-izt nyeri.

Ezen elősorolt 10 tárgy csak 5 frtba kerül.

Ezen elősorolt 5 frtos csoporton kívül finomabb kivitelben még 10, 15, 20, 25, egész 50 frtos csoportok is vannak; azonkívül ezer más dísz- és fényűzési árukkal gazdagon felszerelt raktárral díszekedhetnek. — Egyedül csak alólirtól szerezhető meg:

Amigo világkiállítási bazárja

Bécs, Praterstrasse 9.

Levélbeli megrendelések posta-utánvét útján, vagy a pénzüsszeg előleges beküldése mellett, azonnal eszközöltetnek.

Dr. Handler Mór

orvos- és sebész-tudor, szülész és szemész

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

Titkos betegségeket,

1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.:

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfit)

2) húgyesőfolyásokat (még oly idültet is), a nemzörések bujakéros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjában és elesufitásaiban

3) húgyesősükküléseket.

4) frís és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolást, és az onnan eredő magtalanságot,

5) bőrkütiéseket.

6) a húgyhólyag betegségeit és mindennemű vizeleti nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig, délután 3

órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik Pesten, Lipótváros, nádor-utca 13-ik

szám alatt, I-ső emelet, 14. ajtószám.

■ Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. ■

Hirdetés.

Néhai Mojzsisz András hagyatékából vett jó karban levő nagy

mangorló

(4 öl hosszú, 3 láb széles) minden szerelvényekkel, szabad kézből eladó; Vevők személyesen, vagy bérmentes levélben jelentkezhetnek Szarvason

Kovács János

67) 3-3

festőnél.

A székudvari uradalomban

690 hold szántó föld, a folyó évi Október 1-től számítandó 3 évre, haszonbérbe lévén kiadó: bérleti számdékozők a székudvari urad. tisztartó-ságnál kéretnek jelentkezni, — hol is a feltételek iránt bővebb tudomást szerezhetnek.

68) 3-3

Hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint rézműves üzletemben a legjobb szerkezetű, s szilárdan készített **eséplőgépek, kerti tűzi fecskendők**, nem különben **szívó s nyomó kutak** a legjutányosabb feltételek mellett kaphatók; egyszersmind elvállalok minden szakmámba vágó munkák mérsékelt ároni elkészítését — **kezeskedvén munkám használhatósága s jóságáért!**

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve,

Szarvas, 1874. június 10.

Pokorny József,

71) 2-3

okleveles rézműves.

Hirdetmény.

A b.-csabai közbirtokosság részéről — közzé tétetik, miszerint ennek a b.-csabai vasuti indóház közelében fekvő cserép-gyárában fedélcserép kapható és pedig

I. osztályu 14 frt

II. " 10 frtért.

72) 2-3 B.-Csabai közbirtokosság.

Varrógépek javítása.

A megromlott varrógépek ha avatlanok kezeibe kerülnek, haszonvehetlenné válnak. — Ez okból támaszkodva e szakbani jártasságomra és helybeni ismeretségemre, hajlandónak nyilatkozom a megromlott varrógépek tökéletes kijavítására méltányos áron. — Tekintve azonban, hogy lakásom Sarkadon van, felkérem a velem rendelkező öhajtó t. közönséget bejelentéseket **Öhlschléger Sámuel**nál helyben eszközölni, miután ott hetenként megfordulok, és a megbízásokat átvehetem.

Strusch György,

gépész gr. Almási Kálmán urnál Sarkadon.

1-3 75)

Árverési hirdetés.

Békésmegye bizottságának f. évi május 4-én 175. sz. a. kelt, s a nm. m. kir. belügyministerium által is jóváhagyott határozatánál fogva — a Békés városi 5-ik számú tjkönyvben Békésmegye nevére jegyzett Békésön fekvő, és alább egyenként is elősorolt beltelkek az azokon levő épületekkel együtt — Békés város közházánál 1874. évi augusztus 1-ső napján reggeli 9 órakor tartandó nyilvános árverésen egyenként és külön-külön kikiáltási ár 10 százaléknak bánompénz fejébeni letétele, és az egész vételárnak 10 év alatt egyenlő részletekbeni kifizetése mellett, el fognak adatni; és pedig:

I. Az 1011. házszámú, ugynevezett kapitányi lak, u. m. téres és emelkedett fekvésű udvartelken szilárd anyagokból készült és jó karban levő főépület: 4 szoba, 1 cselédszoba, kamara, padlás és pinczével; ugyanitt másik rendbeli lakház: 2 szoba, 2 kamara, konyha és padlással; — melléképületek:

a) egy nagyobb szerű raktár,

b) 6 lóra és 4 telénre való istálló és kocsiszin . . . 12 000 ft.

II. Az 1012. szám, ugynevezett raktárbiztosi lak; 2 szoba, előszoba, cselédszoba, konyha, kamara, pincze, és padlással; — melléképület: 6 lóra való istálló és kocsiszin . . . 6 000 ft.

III. Az 1855. házszám, ugynevezett hadnagyi lak; 3 lakszoba, cselédszoba, konyha, kamara, padlás és pinczével; melléképület: 4 lóra való istálló és kocsiszin . . . 6 000 ft.

IV. Az 1756. és 1757. házszám, ugynevezett főhadnagy-örmesteri ket-

tős épület: 4 lakszoba, 2 cselédszoba, 2 kamara, 2 konyha, 2 külön pincze és 2 osztályu padlással; melléképület: 4 rendbeli, összesen 12 lóra való istálló és kocsi szin . . . 9 000 ft. kikiáltási áron.

Az árverési feltételek bővebben akár a békési járás szolgabirójánál Békésen, — akár pedig a megyei tisztügyésznél Gyulán megtekinthetők.

Kelt Gyulán, jun. 10. 1874.

Az eljáró megyei küldöttség.

73) 2-3

Hirdetmény.

Ormos János 305 $\frac{1}{2}$ hold területű szilárd anyagokból készült gazdasági épületekkel ellátott csorvási pusztai birtokát — úgy ettől a Szarvas-aradi országút által elválasztott s a Csorvas-sopronyi tanyák között igen előnyös helyen fekvő, szilárd alkotású, és a legujabban felfedezett vas hengeres rendszer alkalmazása által tökéletesített két (egy 4, és egy 5 láb átmérőjű) körözjáró szélmalomát, cseréppel fedett nagy szoba konyha, kamara, és záros istállóból álló molnár-lak és ahhoz tartozó 9 hold és 100 □ ölet tevő nemesi földdel együtt, f. évi szt. Mihálytól egyenként vagy együttesen szabad kézből több évekre, bérbe vagy örök ároni eladja. — Mind két bértárgyra nézve értekezhetni a tulajdonossal Gyulán.

1-3

75)